

Alfred Nobels Karlskoga
Vision 2020
med sammanfattning av Karlskogarapporten

Våra ledstjärnor i arbetet:

- Förnyelse med hjälp av traditioner.
- Utveckla det centrala och sjönära Karlskoga
- Utbildning i nationell framkant.
- Samverkan som gör skillnad.

Visionen består av fem delar:

- Tradition och förnyelse.
- Teknik, tjänster, kultur och upplevelser.
- Stad och vatten.
- Förskola till högskola
- Samverka – Göra skillnad

Med sikte på 2020

Vi vet var Karlskoga står idag som ort och kommun. Vi vet våra för- och nackdelar, våra förtjänster och mindre starka sidor, våra problem och möjligheter. Med vårt nuläge som grund siktar vi nu framåt – mot år 2020.

Arbetet med att forma Karlskogas Vision 2020 inleddes 2009 med en omfattande genomlysning av kommunen utifrån sex olika utgångspunkter. Resultatet blev Karlskoga-rapporten "Med sikte på 2020".

Med den rapporten som verktyg inledde vi arbetet med att forma visionen för vår kommun. Visionsarbetet har varit brett och omfattat alla grupper i samhället. Allt för att vår vision ska vara väl förankrad och innehålla det som vi ska satsa främst mot för att bli en framgångsrik kommun där fler människor vill bo och där fler företag vill etablera sig och expandera.

Det du håller i din hand är en populärversion av Karlskogarapporten och vår vision. Här belyser vi vad i omvärlden som påverkar oss, vad som föreslås i rapporten och vad vi har kommit fram till i vårt visionsarbete.

Vill du läsa hela Karlskoga-rapporten finns den att ladda ner på www.karlskoga.se. Vill du bidra till att utveckla Karlskoga enligt vår vision är du välkommen att göra din röst hörd.

Här är vi idag

Karlskoga är en traditionsrik och sammanhållen kommun. Liksom de flesta kommuner i landet har Karlskoga svårt att behålla sin befolkning till följd av att människor av olika anledningar vill bosätta sig i storstadsregionerna.

Karlskoga förknippas, på gott och ont, i hög grad med sitt historiska arv, som avspeglas i attityder, förhållanden och den fysiska strukturen i samhället. Det har tyvärr medfört en känsla av stagnation/tillbakagång snarare än vitalitet och framtidstro.

För att motverka denna känsla och istället skapa framtidstro och framåtanda krävs framför allt att kommunen lyckas, om inte vända, så åtminstone bromsa befolkningsminskningen genom riktade satsningar på boendemiljön. Lyckas man med detta finns det all anledning att se ljus på kommunens framtid.

Befolkning, geografiskt läge, näringslivsstruktur, med mera är viktigt för vilket läge kommunen har i den nationella och globala konkurrensen. Men det är hur man förvaltar de givna förutsättningarna som till slut avgör i vilken grad man lyckas hävda sig.

Karlskoga har därför till stor del sitt öde i egna händer.

VISION

Hit siktar vi:

År 2020 är Karlskoga känt som möjligheternas stad, där du som enskild individ, oavsett bakgrund eller kön, kan göra skillnad, får lyckas och enkelt kan samverka med andra. Det finns en stark vi-anda mellan individer, aktörer och samhällets sektorer. Det är självklart att vi drar nytta av varandras styrkor och kompetenser.

År 2020 är den negativa befolkningstrenden bruten och grunden är lagd för en befolkning kring 30 000 invånare även i perspektivet 2030.

VISION

”Tradition och förnyelse”

År 2020 är Karlskoga känt som ett hållbart samhälle som säger ja till nytänkande, mångfald och handling. I såväl privat, som offentlig och ideell verksamhet arbetar man med ständiga förbättringar. Resultatet av arbetet är en öppenhet för nya influenser och initiativ samt ökad företagsamhet. Även ungdomars idéer och spontana kreativitet främjas och tillvaratas och näringslivet har ett stort engagemang i skola och ungdomar. Näringsliv och akademi utvecklar skapande möten genom Science Parks arenor. En stark näringslivsfunktion samverkar med näringslivet och marknadsför framgångsrikt Karlskoga som en bra plats för företagande. Medborgarna och näringslivet är nöjda med den kommunala servicen. ▶▶

Tradition och förnyelse

Trender som påverkar oss

Förmåga till förnyelse och nytänkande är ett av de starkaste kännetecknen för orter och regioner med stark tillväxt. De stora regionerna och städerna har en fördel till följd av ett större utbud av forsknings- och utbildningsverksamhet och den dynamik stora arbetsmarknader generellt präglas av. Men även mindre orter/regioner har lyckats skapa en kreativ och dynamisk miljö, även om den vanligtvis har begränsats till särskilda nischer/områden.

Vinnova, en statlig myndighet som ska bidra till att höja tillväxten och välståndet i hela landet, skriver:

- Teknisk forskning är avgörande för hållbar tillväxt, men är jämförelsevis liten i Sverige och behöver därför öka kraftigt.
- Kraftigt ökade satsningar behövs för att utveckla starka forsknings- och innovationsmöjligheter.
- Forskningsinstitut är viktiga för små och medelstora företag.

Områden med tillväxtpotential som pekas ut är bland andra:

- Miljö- och energiteknik, främst den industriellt inriktade miljö- och energitekniken.
- Säkerhetsområdet för ökad civil säkerhet, baserad på avancerad teknik och kompetens. Bland annat med ökat samspel mellan civil och militär forskning i gemensamma FoU-program.
- Tjänsteområdet, inte minst med avseende på industrinära och exportrelaterade tjänster.

Konkurrenskraft kommer att i växande grad att baseras på kreativitet, innovation och mångfald. Förmåga att kombinera befintlig kunskap på nytt vis eller tillföra kunskap i olika sammanhang är det som skapar konkurrensfördelar. Även på de lokala marknaderna ställer kundernas och konsumenternas förväntningar krav på förmåga till förnyelse. Förmågan att se, utveckla och exploatera nya affärsmöjligheter, vanligtvis kallad entreprenörskap, är viktigt för att utveckla kreativitet och innovation. Öppenhet för andra näringar och för ungas kreativitet och idéer är viktigt för att skapa en dynamisk miljö.

Förslag i Karlskogarapporten

I Karlskoga bör initiativ tas från flera håll och av olika aktörer. Man ska verka för ett oortodoxt tänkande och inte kullkasta idéer som kan tyckas vara märkliga eller oanvändbara. Mer prestigelöshet, öppen kommunikation

mellan olika sektorer och en utbredd samarbetsanda är också viktigt. Karlskoga kommun har anledning att i högre grad samverka med näringslivet för att hitta nya vägar och driftformer för både kärn- och specialverksamhet.

VISION

”Teknik, tjänster, kultur och upplevelser”

År 2020 är Karlskoga etablerat som Alfred Nobels Karlskoga. Staden är känd för hög teknisk kompetens och gynnsamma villkor för industriell tillverkning, forskning och utveckling. Även tjänstesektorn är utvecklad efter ett offensivt arbete för avknoppning och nyetablering av företagstjänster samt utvecklingen av vård och hälsa som affärsidé. Utvecklingen av evenemangs- och besöksstaden, med motorsport, idrott, kultur- och föreningsliv, gör Karlskoga till en plats där man vill bo, mötas och verka ▶▶

Teknik, tjänster, kultur och upplevelser

Trender som påverkar oss

Ytterst sällan ser man regioner och kommuner som framgångsrikt byter skepnad på kort tid. Man lever i hög grad med sitt arv av det som byggts upp av tidigare generationer och den roll man har i ett större nationellt och internationellt perspektiv.

För ett land som Sverige, med omfattande utrikeshandel, är det en utmaning att anpassa sig till de nya förutsättningarna. Man kan göra det genom att utveckla produkter och tjänster som är internationellt konkurrenskraftiga även på morgondagens globala marknad.

I mindre regioner är specialisering till ett fåtal näringar, utöver de lokalt inriktade, en nödvändighet för att uppnå konkurrenskraft i ett omvärldsperspektiv.

Varje plats i världen står inför uppgiften att erbjuda något unikt. Det unika ger den en roll i det globala nätverkssamhället. Det leder till att regionen, kommunen eller staden blir intressant för företag, besökare och invånare. Förmåga till nytänkande är ett av de starkaste kännetecknen för orter och regioner med stark tillväxt. Det finns många exempel på mindre orter/regioner som har lyckats skapa

en kreativ, innovativ och dynamisk miljö med till exempel kultur och upplevelser som motorer.

Förslag i Karlskogareportern

Karlskoga bör fortsätta profilera sig som Teknikstaden, det är kommunens bästa chans att hävda sig i den nationella och internationella konkurrensen. Teknikstaden behöver dock utvecklas och förnyas med ett ökat innehåll av tjänster samt fler nya och växande företag. Vidare måste man arbeta för att behålla de kvalificerade lednings- och utvecklingsfunktionerna och stärka kompetensen inom produktion, förmågan till kreativitet/innovation samt förbindelser med utlandet.

Det är mycket angeläget för Karlskoga att bli mer än en renodlad produktionsort, utan att för den skull tappa känslan och förståelsen för industrins behov och verksamhetsvillkor. Lika viktigt är det att etablera en kommunal näringslivsfunktion som förmår driva det strategiska arbetet med att förnya näringslivet och att sälja staden som boende- och verksamhetsort. Att kunna erbjuda lokalisering för verksamheter med särskilda krav är en framtida möjlighet som inte ska underskattas. Det kommersiella utbudet av caféer, restauranger, handel och upplevelser behöver

breddas med flera olika alternativ för att möta invånarnas och besökarnas behov och önskemål. En väl utvecklad turism, där upplevelse-

industrin kommer att spela en viktig roll, kan bidra till att göra Karlskoga till en roligare stad att leva i, besöka och flytta till.

VISION

Vision "Förskola till högskola"

År 2020 är Karlskoga känt för att vara en pedagogiskt och kunskapsmässigt banbrytande utbildningsort från förskola till högskola. Här ser man positivt på nya perspektiv och mångfald. Gymnasie- och högskoleutbildningar i Karlskoga är kända för nationellt framstående nischer. Våra utbildningar ger unga och vuxna möjligheten att ta del av arbetsmarknadens alla möjligheter. ▶▶

Förskola till högskola

Trender som påverkar oss

En allt mer globaliserad och avreglerad ekonomi ställer höga krav på företag och individer. Utbildning och kompetensutveckling i ett bredare perspektiv är därför viktigt för utvecklandet av konkurrenskraft. Detta gäller inte minst i kommuner med stor tyngd på verksamheter som varje dags mäts i förhållande till den globala konkurrensen.

Förutom formell kompetens, i form av akademisk examen, finns ett växande behov av medarbetare med en helhetssyn. Till exempel förmåga att kombinera tekniskt kunnande med ekonomi/affärsprocesser och/eller produktion/logistik vad gäller industriell verksamhet.

Det finns även en trend som talar för både en uppvärdering och ökad efterfrågan på kvalificerad yrkeskunskap. Det gäller hantverksbetonande yrken, men också om nyare nischer, till exempel kroppsvård. Det har visat sig att hela åtta av tio som genomgått KY-utbildningar också har fått jobb inom sitt område. Dessa utbildningar är därmed en av de mest "lönsamma" ur samhällssynpunkt och har väckt förslaget att införa yrkeshögskola som ny skolform i Sverige.

Förslag i Karlskogareportern

Campus Alfred Nobel måste utvecklas till den stöttepelare och mötesplats för det lokala näringslivet som det var tänkt att bli. Ett starkt campus med rätt program av utbildningar kan motverka en del av den nettoutflyttning som sker i unga åldrar. Campus Alfred Nobel gynnas av en bredare uppslutning från kommuner i närområdet och en inriktning som utgår från lokala behov inom näringslivet och från intresse från ungdomar och forskningsresurser i och utanför kommunen.

Det lokala utbildningsutbudet måste utvecklas och anpassas till näringslivets behov. Det kan med fördel ske i samverkan med grannkommunerna för att ge bättre möjligheter till bredd och kvalitet i utbildningarna.

Det är viktigt att utveckla strategier för hur högutbildade akademiker ska fås att bosätta sig i Karlskoga. Om fler högutbildade bosätter sig i kommunen skulle det kunna ge en vitalare arbetsmarknad som helt säkert skulle ha positiva effekter på befolkningsutvecklingen, skattunderlaget och bostadsmarknaden.

VISION

Vision "Stad och vatten"

År 2020 är ett tydligare centrum utvecklat och det sjönära läget syns och nyttjas. Karlskoga erbjuder attraktiva boenden och miljöer och upplevs som en trygg och säker stad. ▶▶

Stad och vatten

Trender som påverkar oss

Var vi befinner oss i livet har stor betydelse för var vi vill bo. Livsstilar och livsstiltrender påverkar också invånarnas krav och förväntningar på en kommun, den livsmiljö och den service som erbjuds. Utbudet av service, privat och offentlig, har ofta stor betydelse för hur attraktiv en ort eller kommun upplevs.

På senare år har "urban living" varit en stark trend. I många städer finns en växande efterfrågan på bostäder med hög boendestandard i omgivningar som erbjuder goda möjligheter för lokal handel, caféer, restauranger, nöjesliv och rekreation. Det som efterfrågas är ofta en blandad bebyggelse i centralt läge, ofta med ett stänk av lyx. De som bor i dessa områden är ofta de som räknas till de mest köpstarka grupperna: unga karriärister, par där båda jobbar och inte har hemmavarade barn och eller yngre pensionärer. Urban living-trenden är som starkast i storstäderna, men syns även i mindre städer.

Vattennära boende är en annan tidstypisk boendetrend som även mindre kommuner har kunnat dra nytta av. Allt fler vill bo med utsikt över vatten. Det handlar både om småhus och flerbostadshus, ibland kombinerat med tillgång till båtplats eller strandområden.

Värdeord som miljövänligt, ekologiskt, tryggt och säkert blir allt viktigare vid nyproduktion av bostäder.

Vad det handlar om mer än något annat är dock att utveckla stadens kvaliteter för boende. Det viktiga för en kommun är att människor vill bo där och att de ser en möjlighet att göra det. Den grundläggande frågan är: Vem vill bo här och varför?

Förslag i Karlskogareporten

Karlskoga bör genomföra riktade satsningar på boendemiljön, först och främst nya bostadsområden i attraktiva lägen, till exempel sjönära eller pendlingsgynnat. Arbetet med att rusta upp miljön längs E18-stråket för en attraktiva presentation av staden ska fortsätta. Dessutom är det viktigt med upprustning, utveckling och förtätning av stadens centrum. När det gäller utvecklingen av boendet i Karlskoga bör man rikta in sig på resursstarka grupper. Sannolikt bör man också engagera fler aktörer på den lokala bostadsmarknaden. Parallellt med detta måste det till ett aktivt arbete med att stärka Karlskogas varumärke. Målet ska vara att etablera en bild av ett livskraftigt och attraktivt samhälle, såväl hos kommuninvånarna som i omgivningen.

VISION

Vision "Samverkan – Göra skillnad"

År 2020 är samverkan med omgivningen utvecklad. Dels med närliggande kommuner som har gett stordriftsfördelar, dels genom bättre kommunikationer, med fokus på Nobelbanan, flygplatsen i Örebro och kollektivtrafiken. Här finns ett akutsjukhus, med brett utbud, som ger vård till befolkningen på båda sidor om länsgränsen. ▶▶

Samverkan – Göra skillnad

Trender som påverkar oss

Stora marknader har ofta både högre tillväxt och är mer robusta vid tillfälliga kriser än mindre marknader. Stora marknader ger också utrymme för diversifiering, det vill säga ekonomisk verksamhet i allt fler och mindre branscher. Människor får lättare att hitta jobb eller utbildning och företag får lättare att hitta rätt kompetens eller partners. I en stor region med fler branscher kan arbetskraft lättare slussas från näringsgrenar på tillbakagång till mer expansiva sektorer. Starka kluster, en vital och dynamisk arbetsmarknad, ett gott serviceutbud, goda kommunikationer, en stor näringsbredd och god konkurrens till följd av att det finns många aktörer är lättare att uppnå i en större region än i en mindre.

Lösningen för mindre regioner att hävda sig denna konkurrens är regionförstoring. Det vill säga, lokala arbetsmarknader knyts ihop till en ny och större region genom ökad pendling. Detta förutsätter goda kommunikationer och en vilja att pendla till jobbet.

Möjligheten att samverka med omgivningen är avgörande för att optimera utbytet av de egna resurserna i kommunen. Tillgängligheten till en kommun är en förutsättning för att få till

stånd en större arbetsmarknadsregion genom regionförstoring.

Ökad pendling innebär krav på bra kommunikationer, vilket i sin tur sätter fokus på transportsektorn.

Transportsektorn klimatpåverkan kommer att få ökad uppmärksamhet i framtiden och kommer att påverkas av de beslut som EU fattat om klimatpolitiken. Till exempel:

- Minskade utsläpp av växthusgaser med minst 20 procent till år 2020
- Biodrivmedel ska utgöra minst 10 procent av den totala drivmedelsanvändningen inom transportsektorn år 2020.

Persontransporterna har på knappt 40 år ökat med drygt 70 procent. Denna utveckling kommer att fortsätta, inte minst beroende på de pendlingsresor som blir följden vid regionförstoring. Transportsektorn måste förändras på ett avgörande sätt om det ökande resandet ska vara förenligt med EU:s klimatmål. En större andel av resandet måste ske med kollektivtrafik – järnväg eller buss.

Förslag i Karlskogarapporten

Det bör ske en starkare samverkan med kommuner i närområdet. Dels för att skapa en mer robust arbetsmarknad, dels för att bättre dra nytta av de samlade resurserna som skapas genom nya fruktbara samarbeten. Detta kan bli möjligt främst genom stärkta kommunikationer och ökad samverkan mellan kommuner. Även kommunsammanslagning bör finnas med i diskussionerna i det längre perspektivet.

Så arbetar vi för att nå visionen

Vad händer nu?

